

OPDRACHTBUNDEL

FILMANALYSE: THE MONUMENTS MEN

INFORMATIE VOORAF

1. Inleiding

Speelfilms over een historische onderwerp zijn niet meer weg te denken uit de industrie en zijn een genre op zich. Historische speelfilms zijn dan ook één van de voornaamste manieren waarop mensen in contact komen met geschiedenis. In deze opdrachtbundel zal gekeken worden naar de manier waarop een onderliggende inhoud naar voor komt. Een film vertelt altijd een verhaal en dit verhaal kan historisch al dan niet correct zijn. In deze bespreking is het echter de bedoeling dat jullie verder kijken dan dit. Jullie zullen de ideologie van de film(makers) bestuderen aan de hand van een probleemstelling. Voor echter dieper ingegaan zal worden op één bepaald onderwerp, wordt hieronder eerst een inleiding gegeven op de film, zodat jullie weten waarover deze handelt.

2. Film: The Monuments Men

The Monuments Men vertelt het verhaal van een speciale legereenheid, "The Monuments Men", die tijdens de Tweede Wereldoorlog in opdracht van Amerikaans president Franklin D. Roosevelt werd ingezet met als doel het cultureel erfgoed aan het front te beschermen.

Het verhaal start in het jaar 1943. De Geallieerden boeken grote vooruitgangen en slagen erin langzamerhand de Duitse bezetter terug te dringen. Frank Stokes, een gespecialiseerde kunstconservator, overtuigt president Franklin D. Roosevelt dat een overwinning van de geallieerden weinig betekenis heeft wanneer alle schatten van de Westerse beschaving tijdens de oorlog verloren zijn gegaan. Doorheen de oorlog hadden Hitlers nazi's immers alles van culturele waarde in beslag genomen. Volledige musea werden leeggeroofd, kerken en kathedralen werden geplunderd. Enkele belangrijke werken die Hitler en zijn nazi's bijvoorbeeld in beslag hadden genomen, zijn het Gentse Lam Gods en het Brugse beeldhouwwerk Madonna met kind. Dit alles gebeurde in functie van Hitlers grote droom, namelijk de oprichting van zijn eigen Führermuseum in zijn geboortedorp Linz.

Stokes krijgt van president Roosevelt opdracht een speciale eenheid samen te stellen met als doel de verloren schatten terug te vinden en verdere kunstroof van de Duitsers tegen te gaan. Al snel omringt hij zichzelf met enkele respectabele kunstkeners van verschillende nationaliteiten: De Amerikanen James Granger, Richard Campbell, Walter Garfield, de Brit Donald Jeffries en de Fransman Jean-Claude Clermont. Wat volgt is een race tegen de klok, waarin The Monuments Men hun leven riskeren en zowel de Duitsers als de Russen te slim af proberen te zijn.

In juli 1944 wordt Claire Simone, een curator in het bezette Parijs, gedwongen de Duitse nazi-officier Viktor Stahl te helpen bij het verzamelen en classificeren van gestolen kunst. Wanneer de Geallieerden echter Parijs dreigen te heroveren, vlucht Viktor Stahl tot grote frustratie van Claire Simone met de gestolen kunst richting Duitsland. Wanneer een van de Monuments Men, James Granger, haar om informatie vraagt over de gestolen kunst, staat ze hier eerst weigerachtig tegenover. Pas wanneer ze zeker is van Grangers goede intenties, bezorgt ze hem een schat aan informatie, waardoor na afloop van de oorlog uiteindelijk het grootste deel van de gestolen kunst kan gered worden.

3. Probleemstelling

De vraag waarop jullie een antwoord dienen te vinden aan de hand van deze opdracht, is de volgende: Hoe worden verschillende nationaliteiten voorgesteld in de film en op welke manier verhoudt dit beeld zich tot de historische realiteit? Om de vraag te beantwoorden moeten jullie dus kijken naar twee verschillende zaken. Als eerste zullen jullie kijken naar fragmenten uit de film en aan de hand daarvan afleiden hoe de verschillende nationaliteiten worden voorgesteld in de film. Als tweede zullen jullie kijken naar de historische realiteit over de nationaliteiten. Dit kan op twee verschillende manieren. Aan de ene kant zullen jullie informatie krijgen uit het boek waarop de film gebaseerd is. Hierbij kunnen jullie kijken naar de manier waarop de filmmakers het verhaal rond de Monuments Men hebben aangepast voor de film. Aan de andere kant zullen jullie op bepaalde momenten informatie krijgen over de historische realiteit, waarbij jullie de informatie over de nationaliteiten uit de film moeten vergelijken met de historische realiteit.

Uiteindelijk is het de bedoeling dat jullie tot een conclusie komen over het realiteitsgehalte van de voorstelling van de verschillende nationaliteiten in de film. Daarbij is het belangrijk dat jullie ook nadenken over de reden waarom de nationaliteiten op een bepaalde manier worden voorgesteld, zeker als deze manier afwijkt van de historische realiteit. Hiervoor is het belangrijk in gedachten te houden dat het verhaal van de Monuments Men zich afspeelt in de periode 1941-1945, maar dat het boek pas uitgebracht is in 2009 en de film in 2014.

4. Opdracht: algemeen

De opdracht zelf is als volgt opgesteld: jullie krijgen altijd één of meerdere fragmenten over eenzelfde onderwerp, specifiek dus één of meerdere fragmenten over één van de nationaliteiten die bekeken zullen worden. Vervolgens moeten jullie enkele vragen oplossen over dit onderwerp. De vragen zullen gaan over de manier waarop personen van de nationaliteit in kwestie worden voorgesteld. Daarbij moeten jullie kijken naar het fragment op drie verschillende niveaus. Als eerste is er het filmische niveau. Dit gaat over de fysieke manier waarop iets wordt voorgesteld. Enkele voorbeelden zijn spelen met licht en duister, camerashots, muziek,... Als tweede is er het narratieve niveau. Dit niveau omhelst het verhaal zelf, hoe dit in elkaar zit. Voorbeelden zijn het onderscheid tussen de 'good guys' en de 'bad guys', de manier waarop het verhaal is opgebouwd, of het verhaal al dan niet geromantiseerd is en hoe,... Als derde is er het symbolische niveau. Dit niveau kijkt naar de manier waarop iets wordt voorgesteld, maar dan op symbolisch vlak, niet op fysiek vlak. Een

voorbeeld is het gebruik van kleur of zwart-wit om bepaalde gevoelens naar voor te brengen. Dit laatste voorbeeld geeft meteen aan dat de drie niveaus niet zo duidelijk van elkaar kunnen onderscheiden worden, aangezien kleur ook een onderdeel is van het filmische niveaus. De verschillende niveaus interageren met elkaar en bepaalde keuzes op het filmische niveau kunnen natuurlijk een betekenis hebben op het symbolische niveau en relevant zijn voor het plot, waardoor ze dus ook belang hebben op het narratief niveau.

Na het fragment uit de film en de vragen daarbij, krijgen jullie enkele fragmenten uit het boek waarop de film gebaseerd is. Hier worden ook vragen bij gesteld, voornamelijk om de film te vergelijken met het boek. Daarna volgt een onderdeel over de historische realiteit in verband met de nationaliteit in kwestie. Als laatste moeten jullie deze informatie samenvoegen in een conclusie over de manier waarop de nationaliteit in kwestie wordt voorgesteld in de film.

Bespreking van de nationaliteiten

1. Amerikanen

De film

Bekijk de volgende fragmenten in de film: 26:12-29:38 en 01:11:10-01:18:28.

Het eerste fragment speelt zich af wanneer de Monuments Men verzameld zijn in Europa, voor zij zullen beginnen met hun werk in het redden van de kunstwerken. Frank Stokes heeft net zelf een radio in elkaar gezet en om hem te testen, geeft hij een speech. Jean-Claude Clermont, de Fransman die zich ook heeft aangesloten bij de Monuments Men, geeft ook een speech.

Het tweede fragment speelt zich af terwijl de Monuments Men al bezig zijn met hun werk in Europa. Zij willen de Franse kunst opsporen, maar hebben daarvoor de hulp nodig van Claire Simone, een Franse die tijdens de bezetting in het museum is blijven werken. James Granger probeert haar te overhalen om haar informatie aan hem te geven. Uiteindelijk geeft zij toe en ze nodigt hem bij haar thuis uit. Daar geeft ze hem effectief de informatie, maar ze probeert hem ook te verleiden, wat ze eerder al eens gedaan heeft.

In het eerste fragment wordt het belang van de Amerikanen bij het oprichten van de Monuments Men benadrukt. Hoe komt dit in de praktijk naar voor? Let daarbij vooral op kleurgebruik, camerashots en muziek. (filmisch niveau)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hoe worden de soldaten die lid zijn van de *Monuments Men* beschreven? Gebruik in je uitleg het begrip 'underdog' (eerste fragment). Gebruik zowel het eerste als het tweede fragment. (narratief en symbolisch niveau)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Het boek

Lees de volgende korte fragmenten uit het boek en los dan de vragen daarbij op.

“In de zomer van 1942 maakte Stout, in een pamflet getiteld *De Bescherming van Monumenten: Een Voorstel ter Overweging Tijdens Oorlog en Rehabilitatie*, in duidelijke woorden een overzicht van de uitdagingen die hun te wachten stonden: (...) En wie was het meest capabel om deze bescherming ter hand te nemen? Natuurlijk het goedgetrainde korps van ‘speciale vaklui’ dat Stout eerder als plan had voorgelegd.” (p. 44-45).

George Stout was een Amerikaanse conservator in het Fogg Art Museum in Harvard. Zijn

'alter ego' in de film is Frank Stokes (Hieronder een foto van Stout, links en Stokes, rechts)

“De kunstbrigade was een groep mannen en vrouwen afkomstig uit dertien landen; de meesten van hen hadden zich als vrijwilligers aangemeld bij de pas opgerichte afdeling *Monuments, Fine Arts and Archives*, of MFAA (Monumenten, Schone Kunsten en Archieven).” (p. 21).

Waren de Monuments Men een hoofdzakelijk Amerikaans project? Waarom wel/niet?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Historische realiteit

De Amerikanen werden inderdaad tijdens en na Wereldoorlog II door het merendeel van de Europese bevolking als de grote redders van Europa ontvangen. Toch waren de Amerikaanse troepen er zeker en vast niet van het begin bij. Amerikaanse president Franklin D. Roosevelt wilde zich in eerste instantie niet in het Europese conflict bemoeien, en deed gedurende twee jaar zijn best de neutraliteit van de VSA te vrijwaren. Pas wanneer ook de Amerikaanse belangen in het gedrang kwamen, in het jaar 1941, besloten ze de Europese grootmachten in hun oorlog met Duitsland te steunen. Het was de VSA dus in eerste instantie te doen om haar eigen belangen, ook al deed ze inderdaad haar best zichzelf als ‘grote redder van Europa’ naar voren te schuiven.

Conclusie

In verschillende van de volgende fragmenten zullen de Amerikanen ook naar voor komen. Wat is echter jullie voorlopige conclusie over de manier waarop de Amerikanen worden voorgesteld in de film en de link met de historische realiteit?

.....

.....

.....

.....

2. Russen

De film

Bekijk de volgende fragmenten in de film: 57:10-57:37 en 01:36:28-01:42:45.

In het eerste fragment hebben Frank Stokes en James Granger net ontdekt dat de Russen de gestolen kunst van de Duitsers zelf stelen en dat ze deze niet terugbrengen. Ze houden de kunst voor henzelf en hebben zelfs een Trofeeënbrigade aangesteld om de kunst te verzamelen en naar Rusland te brengen. In het fragment zie je hoe dit in de praktijk gebeurt.

In het tweede fragment hebben de Monuments Men in de mijn van Altaussee verschillende kunstwerken gevonden. Ze horen echter dat de Russen het gebied toegewezen gekregen hebben en dat zij weg moeten. Ze proberen zo snel mogelijk alle kunst uit de mijn te halen, voor de Russen aankomen. In een race tegen de tijd proberen de Monuments Men de kunst weg te halen, zodat de Russen deze niet kunnen meenemen.

Hoe worden de Russen voorgesteld? Let daarbij vooral op het uiterlijk, de shots en de muziek. Vergelijk dit met hoe de Amerikanen worden voorgesteld, in het tweede fragment. (filmisch niveau)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Welke rol krijgen de Russen in het hele verhaal? Zet hun rol af tegenover de rol van de Amerikanen. (narratief niveau)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“Toen kunstbrigadisten Robert Posey en Lincoln Kirstein op 16 mei 1945 in Altaussee aankwamen, werd het kleine mijnstadje bezet door een handjevol Amerikaanse infanteriesoldaten. (...) De mijnwerkers, die nu onder het bevel stonden van de Amerikanen, gingen aan de slag met ouderwetse pikhouwelen en schoppen. Tegen de volgende ochtend hadden ze bovenop de tunnel een kleine gleuf vrijgemaakt die groot genoeg was opdat iemand zich erdoorheen kon wringen. (...) op 25 juni, ontving Stout somber nieuws, President Harry Truman was gezwicht voor Stalin. De westerse geallieerden zouden hun veroverd gebied niet in bezit houden maar in plaats daarvan terugvallen op naoorlogse grenzen die door de Grote Drie (Roosevelt, Churchill en Stalin) in februari op de Conferentie van Jalta waren vastgesteld. (...) Bij het ontbijt op 10 juli kondigde George Stout aan: ‘Dit ziet eruit als een goede dag voor de goudmerkproducten’. (...) De volgende ochtend, met George Stout voorop en een halffrupsvoertuig erachter, kronkelden twee van Europa’s belangrijkste meesterwerken de kleine 250 kilometer van de steile Alpen af naar München.” (p. 423, 426-428).

Vergelijk de beschrijving van de situatie rond Altaussee met de voorstelling in de film. Zoek naar gelijkenissen en verschillen. Geef een mogelijke verklaring voor de verschillen.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Historische realiteit

Na de Russische communistische revolutie van 1917 en de installering van het Soviet-regime in Rusland en buurlanden, was men in Europa meer dan ooit op zijn hoede voor het “rode gevaar.” Het meer kapitalistische West-Europa keek met argusogen toe hoe het communisme ook in Europa steeds meer aanhang begon te krijgen. Deze angst leefde sterk bij de bevolking, en het was dan ook op deze angst dat Hitler onder andere probeerde in te spelen. De angst voor het communisme maakte deel uit van Hitlers oorlogspropaganda en geleidelijk aan slaagde Hitler erin heel Duitsland achter zich te scharen. De Russen waren op z’n zachtst gezegd dus allesbehalve populair. Niet in Europa, maar zeker ook niet in Amerika. De sterk kapitalistische VSA was zo mogelijk nog meer op haar hoede, en ging de Russen al snel als een even grote vijand als de Duitsers gaan afschilderen. Dit kan gezien worden binnen het kader van de aanloop naar de Koude Oorlog, die na WO II ontstond tussen de VSA en de Soviet-Unie.

Welke drie soorten Duitse personen kun je in de fragmenten onderscheiden? Geef bij elke soort wat uitleg en een voorbeeld uit de film. (symbolisch niveau)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Het boek

Lees de volgende fragmenten uit het boek en los de vragen daarbij op.

“Elke ochtend nam Harry Ettlinger, de laatste jongen die zijn bar mitswa in Karlsruhe in Duitsland had gevierd, de pendelbus van zijn huis in de buitenwijken van Newark in New Jersey naar zijn middelbare school in de binnenstad. (...) Net als elke andere jongeman in dat voorjaar van 1944 zou Harry Ettlinger soldaat worden, naar Europa worden verscheept en een trotse, gedisciplineerde, doodsbang soldaat worden. Hij kon zich niet voorstellen dat zijn leven anders zou verlopen. (...) Half november, tegen het eind van de training, werd Harry uit de rij geroepen die stond opgesteld voor het ochtendappèl. (...) Een paar uur later legde Harry Ettlinger, voor een lokale rechter uit Georgia, de eed af en werd hij officieel Amerikaans staatsburger. Zes weken later bevond hij zich in Givet in België.” (p. 243-246).

“Ben jij de nieuwe vertaler?’ snauwde de man. ‘Yes sir. Soldaat Harry Ettlinger, sir.’ ‘Je naam klinkt Duits, Ettlinger.’ (...) ‘En wie was dat?’ vroeg hij ten slotte. ‘Dat was luitenant James Rorimer. Je nieuwe baas.’” (p. 400-401)

Harry Ettlinger was een Duitse Jood die uit Duitsland gevlucht was. Zijn 'alter ego' in de film

is Sam Epstein. (Hieronder een foto van Ettlinger, links en Epstein, rechts)

Vergelijk de beschrijving van Ettlinger met de voorstelling van Epstein in de film, let daarbij vooral op de manier waarop Ettlinger/Epstein bij de Monuments Men terechtkomt. Wat zijn gelijkenissen en verschillen tussen het boek en de film?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“De tandarts was een oudere man die uitstekend Engels sprak met een zwaar Duits accent en ‘kwebbelde als een kapper’. Hij leek iedereen in Trier te kennen en hij leek minstens zo geïnteresseerd in de missie van de Kunstbrigade om de Duitse cultuur te redden als in het behandelen van de verstandskies van de arme Posey. ‘U zou eigenlijk eens met mijn schoonzoon moeten praten,’ zei hij toen hij zijn gereedschap weglegde en het bloed van zijn handen wuste. ‘Hij is een kunstwetenschapper en kent Frankrijk. Tijdens de bezetting was hij daar.’ (...) Binnen was het weekendhuis helder en schoon; een hommage aan Frankrijk en een leven van schoonheid en intellect. De muren hingen vol met foto’s van de Eiffeltoren, de Notre Dame, Versailles en andere beroemde historische monumenten. (...) ‘Ik weet heel veel,’ zei de geleerde terwijl hij de cognac in zijn glas ronddraaide, ‘maar ik heb ook een prijs: een vrijgeleide uit Duitsland voor mijzelf en mijn familie.’ (...) ‘Waarom heeft u een vrijgeleide nodig?’ vroeg Kirstein. ‘Ik was commandant bij de SS. Vijf jaar lang. Ja, het is waar. Alleen voor professionele redenen, snapt u, altijd in dienst van de kunst.’ (...) Toen

.....
.....
.....

Hoe komen de Britten over in dit fragment? Maak hierbij een vergelijking met hoe de Amerikanen overkomen. (symbolisch niveau)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Het boek

Lees de korte fragmenten hieronder uit het boek en los de vragen daarbij op.

“De deken staakte zijn verhaal en nam een slok van zijn thee. Zijn hand beefde nog, lichtjes maar zichtbaar. ‘Men denkt dat ze Brugge over zee heeft verlaten,’ besloot hij bedroefd, ‘al kan het ook met een vliegtuig zijn. Hoe dan ook, hier is ze niet meer.’ Tegenover hem zette kunstbrigadist Ronald Balfour, George Stouts kamergenoot in Shrivensham, zijn leesbril wat recht en noteerde de informatie in zijn logboek. (...) Het was nu 16 september, acht dagen sinds de diefstal en maar enkele dagen nadat de Britten zegevierend de stad waren binnengekomen. Balfour sloot zijn notitieboek. Hij was er zo dichtbij geweest. De *Brugse Madonna* was hun door de vingers geglipt, door zijn vingers, ergens tussen Brugge en de open zee.” (p. 128-129).

Ronald Balfour was een Britse Monuments Men, zijn ‘alter ego’ in de film is Donald Jeffries.

5. Fransen

De film

Bekijk de volgende fragmenten: 19:25-20:02, 29:40-34:08 en 01:03:44-01:08:10

In het eerste fragment is James Granger net naar Frankrijk gestuurd, met als doel Parijs bereiken om daar vast te stellen welke kunst gestolen is en hoe deze teruggebracht kan worden. In Frankrijk wordt Granger opgevangen door mannen van het Franse verzet.

In het tweede fragment gaat Granger Claire Simone bezoeken die in de gevangenis zit op verdenking van collaboratie. Granger weet dat Simone informatie heeft over de Franse kunst en wil deze achterhalen.

In het derde fragment is Jean-Claude Clermont (de Franse Monuments Men) onderweg naar het front met Garfield. Ze verdwalen en landen per ongeluk midden in de frontlinie.

Hoe worden de Fransen op praktische wijze voorgesteld? Beschrijf dit vooral aan de hand van het eerste fragment. Let daarbij zeker op kledij, taal, shots, kleur en muziek. (filmisch niveau)

.....

.....

.....

.....

.....

Wat dragen de Franse personages bij tot het plot? Let daarbij vooral op de rol van Claire Simone en Jean-Claude Clermont. Vergelijk hun belang met het belang van de Amerikanen. (narratief niveau)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

In het derde fragment sterft Jean-Claude Clermont, wat betekent dat de Monuments Men nu enkel nog uit een groep Amerikanen bestaan. Er is nog bijna een uur film te gaan, waarbij de volledige groep nu uit Amerikanen bestaat. *Wat zegt dit over de manier waarop de Amerikanen worden afgezet tegen de Fransen en bij uitbreiding tegen alle andere nationaliteiten? (narratief en symbolisch niveau)*

.....

.....

.....

.....

.....

Hoe wordt in deze film omgegaan met de typische uitspraak dat 'Europa zonder de Amerikanen Duits zou spreken.'? (symbolisch niveau)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Het boek

Lees de volgende fragmenten uit het boek en los de vragen daarbij op.

“Rorimer had zich in 1943 als vrijwilliger voor het leger gemeld. (...) Ingedeeld in Shrivenham voor training in Burgerlijke Zaken, wist de vastberaden Rorimer zich al spoedig te laten indelen bij de Kunstbrigade. (...) Met zijn achtergrond in de Franse kunst en kennis van de taal verwachtte Rorimer te gaan werken aan de voorbereidingen voor de invasie van zijn ‘favoriete Europese land’. (...) Zijn eerste taak was om de toestand van de monumenten direct na de slag vast te leggen; zijn tweede was om leiding te geven aan het eventueel nodige herstelwerk.” (p. 101-102, 104).

“Ik wil je voorstellen aan mademoiselle Rose Valland.’ (...) ‘James Rorimer, van het Metropolitan,’ zei Rorimer, terwijl hij zijn hand uitstak. ‘En van het Amerikaanse leger.’ ‘Ik weet wie u bent, monsieur Rorimer,’ zei Valland. ‘Het verheugt me in de gelegenheid te zijn u te kunnen bedanken voor de speciale aandacht die u gaf aan het Jeu de Paume. Het is ongebruikelijk dat een Amerikaan gevoelig is voor wat de Fransen bezighoudt.’” (p. 165).

“Jaujard glimlachte. ‘Ik zei je al dat ze een held was, maar je begreep het niet. Niemand begrijpt het. Rose Valland is niet jong of bijzonder aantrekkelijk, maar beide eigenschappen kwamen in haar taken goed van pas. Ze is van middelbare leeftijd. Eenvoudig in haar optreden. Om al snel weer te vergeten.’ (...) ‘Je bent nu drie maanden in Parijs en in die korte tijd heb je gezien wat er aan de hand is...het gebrek aan vertrouwen, de moeilijkheden om weer een regering op te starten, de bureaucratische vertragingen waarmee we te kampen hebben. Het is niet verbazend dat na vier jaar met de nazi’s in het Jeu de Paume te hebben doorgebracht Rose onwillig is om al haar aantekeningen en informatie over te dragen.” (p. 192).

James Rorimer was een Amerikaan en conservator in de middeleeuwse collecties van het Met in New York. Zijn ‘alter ego’ in de film is James Granger. Rose Valland was een Franse vrouw die tijdens de overheersing van de Nazi’s in Parijs in de musea bleef werken. Haar ‘alter ego’ in de film is Claire Simone. Jacques Jaujard was één van de spilfiguren in het museummilieu in Parijs tijdens WOII. Zijn ‘alter ego’ in de film is René. (Hieronder v.l.n.r.

Rorimer, Granger, Valland, Simone)

Vergelijk de situatie rond Claire/Rose en Granger/Rorimer in Parijs in de film met de realiteit. Waar liggen de gelijkenissen en verschillen? Waarom zouden er bepaalde aanpassingen gemaakt zijn in de film?

.....

.....

.....

.....

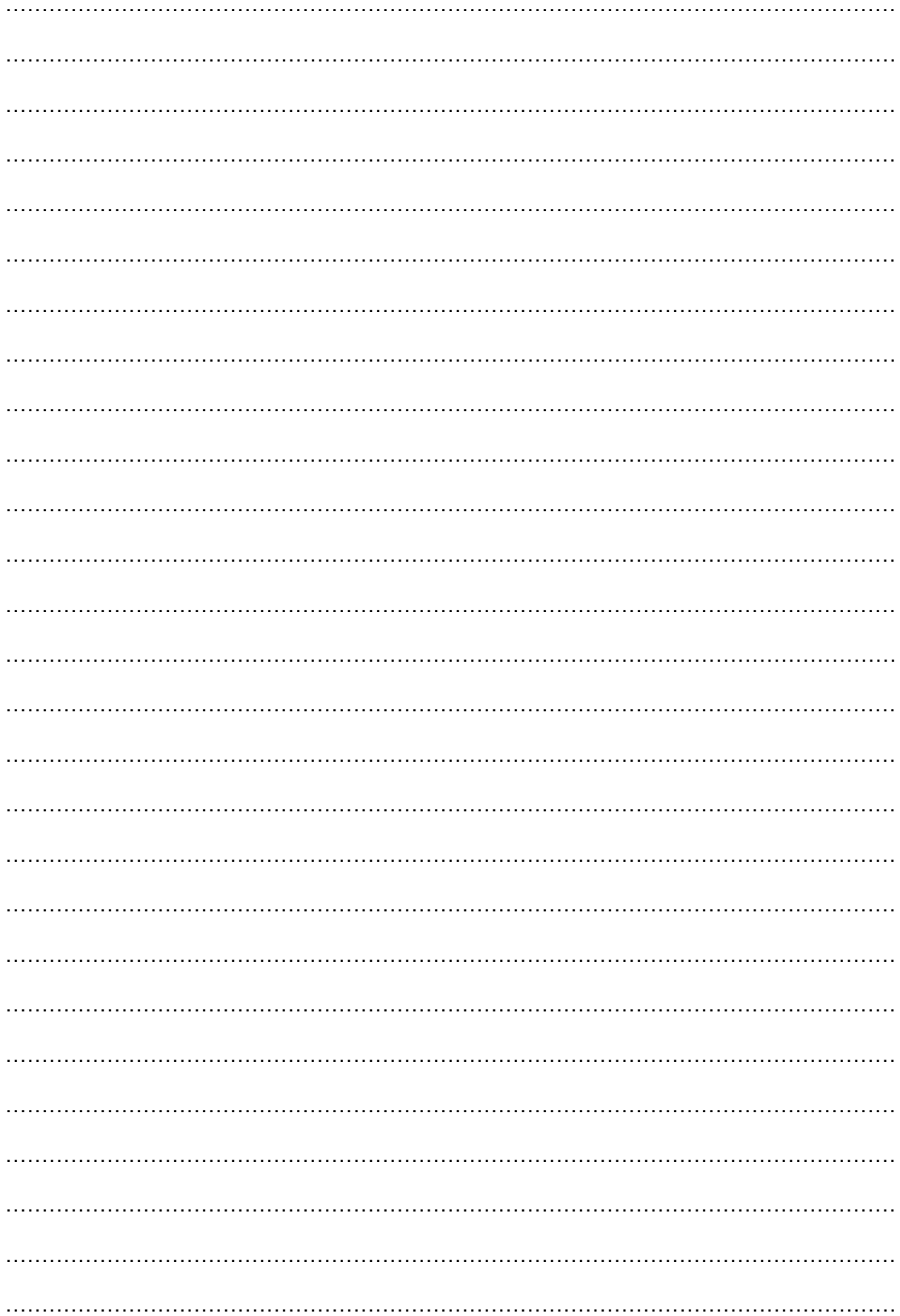
.....

.....

.....

.....

OPDRACHTBUNDEL

FILMANALYSE: THE MONUMENTS MEN

VERBETERSLEUTEL

INFORMATIE VOORAF

1. Inleiding

Speelfilms over een historische onderwerp zijn niet meer weg te denken uit de industrie en zijn een genre op zich. Historische speelfilms zijn dan ook één van de voornaamste manieren waarop mensen in contact komen met geschiedenis. In deze opdrachtbundel zal gekeken worden naar de manier waarop een onderliggende inhoud naar voor komt. Een film vertelt altijd een verhaal en dit verhaal kan historisch al dan niet correct zijn. In deze bespreking is het echter de bedoeling dat jullie verder kijken dan dit. Jullie zullen de ideologie van de film(makers) bestuderen aan de hand van een probleemstelling. Voor echter dieper ingegaan zal worden op één bepaald onderwerp, wordt hieronder eerst een inleiding gegeven op de film, zodat jullie weten waarover deze handelt.

2. Film: The Monuments Men

The Monuments Men vertelt het verhaal van een speciale legereenheid, “The Monuments Men”, die tijdens de Tweede Wereldoorlog in opdracht van Amerikaans president Franklin D. Roosevelt werd ingezet met als doel het cultureel erfgoed aan het front te beschermen.

Het verhaal start in het jaar 1943. De Geallieerden boeken grote vooruitgangen en slagen erin langzamerhand de Duitse bezetter terug te dringen. Frank Stokes, een gespecialiseerde kunstconservator, overtuigt president Franklin D. Roosevelt dat een overwinning van de geallieerden weinig betekenis heeft wanneer alle schatten van de Westerse beschaving tijdens de oorlog verloren zijn gegaan. Doorheen de oorlog hadden Hitlers nazi's immers alles van culturele waarde in beslag genomen. Volledige musea werden leeggeroofd, kerken en kathedralen werden geplunderd. Enkele belangrijke werken die Hitler en zijn nazi's bijvoorbeeld in beslag hadden genomen, zijn het Gentse Lam Gods en het Brugse beeldhouwwerk Madonna met kind. Dit alles gebeurde in functie van Hitlers grote droom, namelijk de oprichting van zijn eigen Führermuseum in zijn geboortedorp Linz.

Stokes krijgt van president Roosevelt opdracht een speciale eenheid samen te stellen met als doel de verloren schatten terug te vinden en verdere kunstroof van de Duitsers tegen te gaan. Al snel omringt hij zichzelf met enkele respectabele kunstkenner van verschillende nationaliteiten: De Amerikanen James Granger, Richard Campbell, Walter Garfield, de Brit Donald Jeffries en de Fransman Jean-Claude Clermont. Wat volgt is een race tegen de klok, waarin The Monuments Men hun leven riskeren en zowel de Duitsers als de Russen te slim af proberen te zijn.

In juli 1944 wordt Claire Simone, een curator in het bezette Parijs, gedwongen de Duitse nazi-officier Viktor Stahl te helpen bij het verzamelen en classificeren van gestolen kunst. Wanneer de Geallieerden echter Parijs dreigen te heroveren, vlucht Viktor Stahl tot grote frustratie van Claire Simone met de gestolen kunst richting Duitsland. Wanneer een van de Monuments Men, James Granger, haar om informatie vraagt over de gestolen kunst, staat ze hier eerst weigerachtig tegenover. Pas wanneer ze zeker is van Grangers goede intenties, bezorgt ze hem een schat aan informatie, waardoor na afloop van de oorlog uiteindelijk het grootste deel van de gestolen kunst kan gered worden.

3. Probleemstelling

De vraag waarop jullie een antwoord dienen te vinden aan de hand van deze opdracht, is de volgende: Hoe worden verschillende nationaliteiten voorgesteld in de film en op welke manier verhoudt dit beeld zich tot de historische realiteit? Om de vraag te beantwoorden moeten jullie dus kijken naar twee verschillende zaken. Als eerste zullen jullie kijken naar fragmenten uit de film en aan de hand daarvan afleiden hoe de verschillende nationaliteiten worden voorgesteld in de film. Als tweede zullen jullie kijken naar de historische realiteit over de nationaliteiten. Dit kan op twee verschillende manieren. Aan de ene kant zullen jullie informatie krijgen uit het boek waarop de film gebaseerd is. Hierbij kunnen jullie kijken naar de manier waarop de filmmakers het verhaal rond de Monuments Men hebben aangepast voor de film. Aan de andere kant zullen jullie op bepaalde momenten informatie krijgen over de historische realiteit, waarbij jullie de informatie over de nationaliteiten uit de film moeten vergelijken met de historische realiteit.

Uiteindelijk is het de bedoeling dat jullie tot een conclusie komen over het realiteitsgehalte van de voorstelling van de verschillende nationaliteiten in de film. Daarbij is het belangrijk dat jullie ook nadenken over de reden waarom de nationaliteiten op een bepaalde manier worden voorgesteld, zeker als deze manier afwijkt van de historische realiteit. Hiervoor is het belangrijk in gedachten te houden dat het verhaal van de Monuments Men zich afspeelt in de periode 1941-1945, maar dat het boek pas uitgebracht is in 2009 en de film in 2014.

4. Opdracht: algemeen

De opdracht zelf is als volgt opgesteld: jullie krijgen altijd één of meerdere fragmenten over eenzelfde onderwerp, specifiek dus één of meerdere fragmenten over één van de nationaliteiten die bekeken zullen worden. Vervolgens moeten jullie enkele vragen oplossen over dit onderwerp. De vragen zullen gaan over de manier waarop personen van de nationaliteit in kwestie worden voorgesteld. Daarbij moeten jullie kijken naar het fragment op drie verschillende niveaus. Als eerste is er het filmische niveau. Dit gaat over de fysieke manier waarop iets wordt voorgesteld. Enkele voorbeelden zijn spelen met licht en duister, camerashots, muziek,... Als tweede is er het narratieve niveau. Dit niveau omhelst het verhaal zelf, hoe dit in elkaar zit. Voorbeelden zijn het onderscheid tussen de 'good guys' en de 'bad guys', de manier waarop het verhaal is opgebouwd, of het verhaal al dan niet geromantiseerd is en hoe,... Als derde is er het symbolische niveau. Dit niveau kijkt naar de manier waarop iets wordt voorgesteld, maar dan op symbolisch vlak, niet op fysiek vlak. Een

voorbeeld is het gebruik van kleur of zwart-wit om bepaalde gevoelens naar voor te brengen. Dit laatste voorbeeld geeft meteen aan dat de drie niveaus niet zo duidelijk van elkaar kunnen onderscheiden worden, aangezien kleur ook een onderdeel is van het filmische niveaus. De verschillende niveaus interageren met elkaar en bepaalde keuzes op het filmische niveau kunnen natuurlijk een betekenis hebben op het symbolische niveau en relevant zijn voor het plot, waardoor ze dus ook belang hebben op het narratief niveau.

Na het fragment uit de film en de vragen daarbij, krijgen jullie enkele fragmenten uit het boek waarop de film gebaseerd is. Hier worden ook vragen bij gesteld, voornamelijk om de film te vergelijken met het boek. Daarna volgt een onderdeel over de historische realiteit in verband met de nationaliteit in kwestie. Als laatste moeten jullie deze informatie samenvoegen in een conclusie over de manier waarop de nationaliteit in kwestie wordt voorgesteld in de film.

Bespreking van de nationaliteiten

1. Amerikanen

De film

Bekijk de volgende fragmenten in de film: 26:12-29:38 en 01:11:10-01:18:28.

Het eerste fragment speelt zich af wanneer de Monuments Men verzameld zijn in Europa, voor zij zullen beginnen met hun werk in het redden van de kunstwerken. Frank Stokes heeft net zelf een radio in elkaar gezet en om hem te testen, geeft hij een speech. Jean-Claude Clermont, de Fransman die zich ook heeft aangesloten bij de Monuments Men, geeft ook een speech.

Het tweede fragment speelt zich af terwijl de Monuments Men al bezig zijn met hun werk in Europa. Zij willen de Franse kunst opsporen, maar hebben daarvoor de hulp nodig van Claire Simone, een Franse die tijdens de bezetting in het museum is blijven werken. James Granger probeert haar te overhalen om haar informatie aan hem te geven. Uiteindelijk geeft zij toe en ze nodigt hem bij haar thuis uit. Daar geeft ze hem effectief de informatie, maar ze probeert hem ook te verleiden, wat ze eerder al eens gedaan heeft.

In het eerste fragment wordt het belang van de Amerikanen bij het oprichten van de Monuments Men benadrukt. Hoe komt dit in de praktijk naar voor? Let daarbij vooral op kleurgebruik, camerashots en muziek. (filmisch niveau)

De camera wisselt af tussen Stokes en de groep Monuments Men, zodat zijn speech en de reactie daarop gezien kan worden. De scène is donker, maar de Monuments Men zijn belicht, waardoor hun belang benadrukt wordt. De muziek ondersteunt de dramatiek en sereniteit van het moment. Jean-Claude spreekt als Fransman uitdrukkelijk zijn dank uit voor de Monuments Men.

Hoe worden de soldaten die lid zijn van de Monuments Men beschreven? Gebruik in je uitleg het begrip 'underdog'. Gebruik zowel het eerste als het tweede fragment. (narratief en symbolisch niveau)

De soldaten zijn allemaal mannen die normaal gezien niet zouden vechten in de oorlog. Jean-Claude heeft bijvoorbeeld problemen met zijn zicht. In het verhaal spelen zij echter wel de hoofdrol. Het gaat dus om de underdog die de hoofdrol spelen en die uiteindelijk zullen slagen in hun opzet.

James wordt verleid, maar geeft niet toe. Daarin wordt hij als Amerikaan voorgesteld als een eerlijk en trouw persoon. Daarnaast krijgt hij wel de informatie om de kunst terug te halen, waardoor hij wordt voorgesteld als één van de sleutelfiguren in het redden van de gestolen kunst.

Het boek

Lees de volgende korte fragmenten uit het boek en los dan de vragen daarbij op.

“In de zomer van 1942 maakte Stout, in een pamflet getiteld *De Bescherming van Monumenten: Een Voorstel ter Overweging Tijdens Oorlog en Rehabilitatie*, in duidelijke woorden een overzicht van de uitdagingen die hun te wachten stonden: (...) En wie was het meest capabel om deze bescherming ter hand te nemen? Natuurlijk het goedgetrainde korps van ‘speciale vaklui’ dat Stout eerder als plan had voorgelegd.” (p. 44-45).

George Stout was een Amerikaanse conservator in het Fogg Art Museum in Harvard. Zijn ‘alter ego’ in de film is Frank Stokes.

“De kunstbrigade was een groep mannen en vrouwen afkomstig uit dertien landen; de meesten van hen hadden zich als vrijwilligers aangemeld bij de pas opgerichte afdeling *Monuments, Fine Arts and Archives*, of MFAA (Monumenten, Schone Kunsten en Archieven).” (p. 21).

Waren de Monuments Men een hoofdzakelijk Amerikaans project? Waarom wel/niet?

De Monuments Men was, in opzet, een Amerikaans project. Het idee was gekomen van de Amerikaan Stout. De uitwerking was echter een gezamenlijk project van de geallieerde machten, getuige het feit dat personen uit dertien verschillende landen daarbij aangesloten waren.

Historische realiteit

De Amerikanen werden inderdaad tijdens en na Wereldoorlog II door het merendeel van de Europese bevolking als de grote redders van Europa ontvangen. Toch waren de Amerikaanse troepen er zeker en vast niet van het begin bij. Amerikaanse president Franklin D. Roosevelt wilde zich in eerste instantie niet in het Europese conflict bemoeien, en deed gedurende twee jaar zijn best de neutraliteit van de VSA te vrijwaren. Pas wanneer ook de Amerikaanse belangen in het gedrang kwamen, in het jaar 1941, besloten ze de Europese grootmachten in hun oorlog met Duitsland te steunen. Het was de VSA dus in eerste instantie te doen om haar eigen belangen, ook al deed ze inderdaad haar best zichzelf als ‘grote redder van Europa’ naar voren te schuiven.

Conclusie

In verschillende van de volgende fragmenten zullen de Amerikanen ook naar voor komen. Wat is echter jullie voorlopige conclusie over de manier waarop de Amerikanen worden voorgesteld in de film en de link met de historische realiteit?

De Amerikanen worden voorgesteld als diegenen die de Monuments Men hebben opgericht en die zich dan ook het meest hebben ingezet voor het redden van de kunst. De Amerikanen worden ook voorgesteld als eerlijke, trouwe mannen. In de realiteit waren de Monuments Men een groep die bestond uit mannen en vrouwen uit verschillende landen. Het belang van de Amerikanen wordt dus enigszins overdreven.

2. Russen

De film

Bekijk de volgende fragmenten in de film: 57:10-57:37 en 01:36:28-01:42:45.

In het eerste fragment hebben Frank Stokes en James Granger net ontdekt dat de Russen de gestolen kunst van de Duitsers stelen, maar dat ze deze niet terugbrengen. Ze houden de kunst voor henzelf en hebben zelfs een Trofeeënbrigade aangesteld om de kunst te verzamelen en naar Rusland te brengen. In het fragment zie je hoe dit in de praktijk gebeurt.

In het tweede fragment hebben de Monuments Men in de mijn van Altaussee verschillende kunstwerken gevonden. Ze horen echter dat de Russen het gebied toegewezen gekregen hebben en dat zij weg moeten. Ze proberen zo snel mogelijk alle kunst uit de mijn te halen, voor de Russen aankomen. In een race tegen de tijd proberen de Monuments Men de kunst weg te halen, zodat de Russen deze niet kunnen meenemen.

Hoe worden de Russen voorgesteld? Let daarbij vooral op het uiterlijk, de shots en de muziek. Vergelijk dit met hoe de Amerikanen worden voorgesteld, in het tweede fragment. (filmisch niveau)

De Russen worden niet zo positief afgebeeld. De officier van de Russen is een eerder onaantrekkelijke man. De muziek sluit hier sterk bij aan. In het tweede fragment is de muziek dreigend en agressief wanneer de Russen in beeld zijn. De Amerikanen worden in de eerste plaats aantrekkelijker voorgesteld, maar ook respectvoller. De Amerikaanse officier in Altaussee helpt de Monuments Men om de kunst te redden.

Welke rol krijgen de Russen in het hele verhaal? Zet hun rol af tegenover de rol van de Amerikanen. (narratief niveau)

De Russen krijgen in de film de typische rol van de 'bad guys', terwijl de Amerikanen duidelijk de 'good guys' zijn. Het is typisch voor een speelfilm dat er een strijd moet zijn tussen de goede mensen en de slechte mensen. Dit komt heel duidelijk naar voor in het tweede fragment, wanneer de Russen en Amerikanen in een race tegen de tijd tegenover elkaar geplaatst worden.

Verklaar het einde van het tweede fragment. Wat zie je? Waarvoor zou dit symbool staan? (symbolisch niveau)

De Amerikaanse vlag hangt uit boven de mijn wanneer de Russen aankomen. Dit toont dat de Amerikanen overwonnen hebben. Opvallend is daarbij dat de Russische officier een soort gelaten aanvaarding en zelfs respect voor de Amerikanen toont. Op deze manier wordt de kracht van de Amerikanen nogmaals onderstreept. Het feit dat zij hun vlag hebben achtergelaten, is een duidelijk symbool van hun overwinning.

Het boek

Lees de volgende fragmenten uit het boek en los dan de vragen daarbij op.

“Bij hun strijdkrachten (*van het Rode Leger*), die zich op dat moment ruw een weg hakten door het Duits grondgebied, bevonden zich ook Trofeebrigades: functionarissen wiens taak het was om vijandelijke kunst en financiële middelen, geroofd of anderszins, te vinden en in beslag te nemen. Stalin verwachtte dat hij in natura zou worden terugbetaald voor wat zijn volk had verloren: in goud, zilver, beelden en kunstwerken.” (p. 333).

Vergelijk de manier waarop de Trofeebrigade wordt beschreven in het boek met de voorstelling in de film. Komt dit overeen? Leg de visie van de filmmakers en de auteur van het boek af tegen een mogelijke visie vanuit Russische hoek.

De manier waarop de Trofeebrigade wordt beschreven in het boek komt vrij goed overeen met de voorstelling in de film. In het boek en in mindere mate in de film, wordt meteen ook de redenering vanuit Russische hoek meegegeven, namelijk dat zij recht hebben op een vergoeding omdat ze zoveel verliezen geleden hebben in de oorlog. De afkeuring tegen deze redenering vanuit Amerikaanse hoek is echter overduidelijk.

“Toen kunstbrigadisten Robert Posey en Lincoln Kirstein op 16 mei 1945 in Altaussee aankwamen, werd het kleine mijnstadje bezet door een handjevol Amerikaanse infanteriesoldaten. (...) De mijnwerkers, die nu onder het bevel stonden van de Amerikanen, gingen aan de slag met ouderwetse pikhouwelen en schoppen. Tegen de volgende ochtend hadden ze bovenop de tunnel een kleine gleuf vrijgemaakt die groot genoeg was opdat iemand zich erdoorheen kon wringen. (...) op 25 juni, ontving Stout somber nieuws, President Harry Truman was gezwicht voor Stalin. De westerse geallieerden zouden hun veroverd gebied niet in bezit houden maar in plaats daarvan terugvallen op naoorlogse grenzen die door de Grote Drie (Roosevelt, Churchill en Stalin) in februari op de Conferentie van Jalta waren vastgesteld. (...) Bij het ontbijt op 10 juli kondigde George Stout aan: ‘Dit ziet eruit als een goede dag voor de goudmerkproducten’. (...) De volgende ochtend, met George Stout voorop en een halfrupsvoertuig erachter, kronkelden twee van Europa’s belangrijkste meesterwerken de kleine 250 kilometer van de steile Alpen af naar München.” (p. 423, 426-428).

Vergelijk de beschrijving van de situatie rond Altaussee met de voorstelling in de film. Zoek naar gelijkenissen en verschillen. Geef een mogelijke verklaring voor de verschillen.

De hele situatie rond Altaussee wordt in de film als enorm spannend getoond, terwijl dit in het boek veel minder zo is.

Gelijkenissen: Het terrein werd inderdaad aan de Russen gegeven en de Amerikanen moesten dit dan ook verlaten. De mijn was ingestort en moest vrijgemaakt worden.

Verschillen: De volledige situatie duurde veel langer in de realiteit. De Monuments Men hebben bijna twee maanden gewerkt in Altaussee, voordat de Russen kwamen. In de film was dit slechts een paar uur maximaal. In de film wordt de mijn vrijgemaakt met dynamiet, terwijl de mijn in de realiteit simpelweg werd uitgegraven.

De verschillen zorgen ervoor dat de situatie veel spannender wordt dan deze in realiteit was. In de film is alles heel nipt en slagen de Monuments Men er bijna niet in om het Lam Gods

en de Madonna te redden van de Russen, terwijl ze dit in realiteit vrij eenvoudig hebben kunnen doen. Om de strijd tussen goed en kwaad in de film dus op een hoogtepunt te brengen, is de historische realiteit aangepast.

Historische realiteit

Na de Russische communistische revolutie van 1917 en de installering van het Soviet-regime in Rusland en buurlanden, was men in Europa meer dan ooit op zijn hoede voor het "rode gevaar." Het meer kapitalistische West-Europa keek met argusogen toe hoe het communisme ook in Europa steeds meer aanhang begon te krijgen. Deze angst leefde sterk bij de bevolking, en het was dan ook op deze angst dat Hitler onder andere probeerde in te spelen. De angst voor het communisme maakte deel uit van Hitlers oorlogspropaganda en geleidelijk aan slaagde Hitler erin heel Duitsland achter zich te scharen. De Russen waren op z'n zachtst gezegd dus allesbehalve populair. Niet in Europa, maar zeker ook niet in Amerika. De sterk kapitalistische VSA was zo mogelijk nog meer op haar hoede, en ging de Russen al snel als een even grote vijand als de Duitsers gaan afschilderen. Dit kan gezien worden binnen het kader van de aanloop naar de Koude Oorlog, die na WOII ontstond tussen de VSA en de Soviet-Unie.

Conclusie

Vergelijk de manier waarop de Russen worden voorgesteld in de film met de historische realiteit? Waarom zou de film de Russen op deze manier voorstellen?

In de realiteit waren de Russen rond de Tweede Wereldoorlog zeker niet de slechte personen in het gehele verhaal, in tegendeel. Zij waren uiterst noodzakelijk voor de overwinning van de geallieerden.

In de film worden de Russen echt geportretteerd als de 'bad guys' van de hele film. Ze worden vrij eendimensionaal als slecht voorgesteld, zonder veel ruimte voor een genuanceerd beeld. Dit is typisch aan een speelfilm. Om het plot in stand te houden, moet er altijd een slechte partij zijn. In deze film is daarbij gekozen voor de Russen. Dit is echter een opvallende en niet zo voor de hand liggende keuze. Tenslotte waren de Duitsers degenen die de kunst in de eerste plaats gestolen hadden. Desondanks worden de Russen voorgesteld als de slechten in het verhaal. Dit kan misschien verklaard worden door de slechte relatie tussen de VS en Rusland, al tijdens WO II, maar ook tot op de dag van vandaag.

3. Duitsers

De film

Bekijk de volgende fragmenten van de film: 20:03-22:39 en 59:20-01:03:28.

In het eerste fragment wordt Sam Epstein voorgesteld. Hij is een Duitse Jood die in 1938 is weggevlucht uit Duitsland en naar de VS is gegaan. Daar heeft hij zich aangemeld voor het Amerikaanse leger en nu bevindt hij zich ook in Europa. In dit fragment helpt hij de Monuments Men met hun werk, zelfs wanneer hij hiervoor tegen andere Duitsers moet werken. Doorheen de film helpt hij de Monuments Men nog op verschillende momenten.

In het tweede fragment bevinden twee van de Monuments Men zich in een deel van Duitsland waar het Duitse leger verdreven is door de geallieerden. De mannen ontmoeten er een tandarts die een neef heeft die ook in kunst geïnteresseerd is. De neef blijkt uiteindelijk Stahl te zijn, een man die een centrale rol gespeeld heeft in het roven van de Franse kunst (bekijk eventueel fragment 02:09-04:29 voor extra informatie over het personage van Stahl).

Op welke manier passen de Duitse personen uit de film in het verhaal? Horen ze bij de 'goeden' of bij de 'slechten'? (narratief niveau)

De Duitsers worden redelijk divers voorgesteld in de film. Aan de ene kant zijn er wel de echt slechte Duitsers, zoals bijvoorbeeld Stahl. Aan de andere kant is er ook duidelijk ruimte voor goede Duitsers, zoals Epstein. Daarnaast is er zelfs ruimte voor eerder neutrale partijen, bijvoorbeeld de tandarts.

Welke drie soorten Duitse personen kun je in de fragmenten onderscheiden? (symbolisch niveau)

De eerste soort wordt belichaamd door Epstein, een Duitse Jood. Het gaat dus om Duitsers die zelf ook slachtoffer zijn in het hele conflict. De tweede soort wordt belichaamd door Stahl, een SS-officier. Hierbij gaat het dus duidelijk om de daders in het conflict. De derde soort wordt belichaamd door de tandarts, de oom van Stahl. Hij kan het best omschreven worden als een neutraal persoon. Hij is wel een Duitser, maar hij is zelf geen actieve Nazi. Hij heeft geen vreselijke dingen gedaan in de oorlog, maar hoort wel bij het volk dat de aanval opende.

In de film is er met andere woorden ruimte voor een gediversifieerde weergave van de werkelijkheid op vlak van de manier waarop de Duitsers worden voorgesteld.

Het boek

Lees de volgende fragmenten uit het boek en los de vragen daarbij op.

“Elke ochtend nam Harry Ettlinger, de laatste jongen die zijn bar mitzwa in Karlsruhe in Duitsland had gevierd, de pendelbus van zijn huis in de buitenwijken van Newark in New Jersey naar zijn middelbare school in de binnenstad. (...) Net als elke andere jongeman in dat voorjaar van 1944 zou Harry Ettlinger soldaat worden, naar Europa worden verscheept

en een trotse, gedisciplineerde, doodsbanige soldaat worden. Hij kon zich niet voorstellen dat zijn leven anders zou verlopen. (...) Half november, tegen het eind van de training, werd Harry uit de rij geroepen die stond opgesteld voor het ochtendappèl. (...) Een paar uur later legde Harry Ettlinger, voor een lokale rechter uit Georgia, de eed af en werd hij officieel Amerikaans staatsburger. Zes weken later bevond hij zich in Givet in België.” (p. 243-246).

“Ben jij de nieuwe vertaler?’ snauwde de man. ‘Yes sir. Soldaat Harry Ettlinger, sir.’ ‘Je naam klinkt Duits, Ettlinger.’ (...) ‘En wie was dat?’ vroeg hij ten slotte. ‘Dat was luitenant James Rorimer. Je nieuwe baas.’” (p. 400-401)

Harry Ettlinger was een Duitse Jood die uit Duitsland gevlucht was. Zijn ‘alter ego’ in de film is Sam Epstein.

Vergelijk de beschrijving van Ettlinger met de voorstelling van Epstein in de film, let daarbij vooral op de manier waarop Ettlinger/Epstein bij de Monuments Men terecht komt. Wat zijn gelijkenissen en verschillen tussen het boek en de film?

Gelijkenissen: Ettlinger was effectief een Duitse Jood die oorspronkelijk uit Karlsruhe kwam, maar voor het uitbreken van de oorlog geëmigreerd is naar Amerika.

Verschillen: De Monuments Men ontmoeten Epstein voor het eerst in Frankrijk, in realiteit kwam Ettlinger aan in België. In de film is het Stokes (Stout) die Epstein (Ettlinger) ‘aanneemt’ als één van de Monuments Men. In werkelijkheid was het Rorimer (Granger) die Ettlinger (Epstein) aannam als vertaler.

“De tandarts was een oudere man die uitstekend Engels sprak met een zwaar Duits accent en ‘kwebbelde als een kapper’. Hij leek iedereen in Trier te kennen en hij leek minstens zo geïnteresseerd in de missie van de Kunstbrigade om de Duitse cultuur te redden als in het behandelen van de verstandskies van de arme Posey. ‘U zou eigenlijk eens met mijn schoonzoon moeten praten,’ zei hij toen hij zijn gereedschap weglegde en het bloed van zijn handen waste. ‘Hij is een kunstwetenschapper en kent Frankrijk. Tijdens de bezetting was hij daar.’ (...) Binnen was het weekendhuis helder en schoon; een hommage aan Frankrijk en een leven van schoonheid en intellect. De muren hingen vol met foto’s van de Eiffeltoren, de Notre Dame, Versailles en andere beroemde historische monumenten. (...) ‘Ik weet heel veel,’ zei de geleerde terwijl hij de cognac in zijn glas ronddraaide, ‘maar ik heb ook een prijs: een vrijgeleide uit Duitsland voor mijzelf en mijn familie.’ (...) ‘Waarom heeft u een vrijgeleide nodig?’ vroeg Kirstein. ‘Ik was commandant bij de SS. Vijf jaar lang. Ja, het is waar. Alleen voor professionele redenen, snapt u, altijd in dienst van de kunst.’ (...) Toen stond hij plotseling op en verliet de kamer. Hij kwam een paar minuten later terug met een gebonden boekje. Het was een catalogus van in Frankrijk gestolen kunst: naam, omvang, wisselkoers, prijs, oorspronkelijke eigenaar. (...) Hij vertelde ze het hele ingewijdenverhaal van de Duitse kunstwereld. (...) ‘Dank u, doctor Bunjes. U heeft ons enorm geholpen.’ Ze hadden geen idee dat ze die middag hadden doorgebracht met de corrupte Kunstschutz-functionaris van Göring en een van de topmannen bij de beruchte roofoperatie in het Jeu de Paume.” (p. 298-299, 300, 302-304).

Robert Posey was één van de Amerikaanse Monuments Men, zijn ‘alter ego’ in de film is Richard Campbell. Lincoln Kirstein was eveneens één van de Amerikaanse Monuments Men, zijn ‘alter ego’ in de film is Preston Savitz. Dr. Bunjes is minder eenvoudig te verklaren. Zijn ‘alter ego’ in de film lijkt Viktor Stahl, maar dit is ingewikkeld, omdat Stahl zowel

gebaseerd is op Bunjes als op Wolff-Metternich, een andere Duitse officier die in het Jeu de Paume werkte tijdens de oorlog.

Hoe verliep het vinden van de persoon die werkte in het Jeu de Paume in de realiteit, vergeleken met de film? Waarom zouden aanpassingen gemaakt zijn aan de personages in kwestie?

In de realiteit was de tandarts de schoonvader van Stahl (Bunjes), niet de oom. Er hingen ook geen schilderijen aan de muren, aan de hand waarvan de Monuments Men Stahl konden ontmaskeren. Bunjes (Stahl) vertelde zelf alles wat hij wist, in de hoop strafvermindering te krijgen. Dit gebeurde niet in de film.

Doordat de Monuments Men Stahl zelf kunnen ontmaskeren, komen zij als meer capabel over. Daarnaast lijkt Stahl ook een meer eendimensionale slechterik doordat hij geen poging doet om mee te werken. De reden waarom de tandarts een oom geworden is, in plaats van een schoonvader, zou kunnen zijn om de betrekking tussen de twee losser te maken, zodat de tandarts nog meer onschuldig lijkt.

De personages werden aangepast om de film vlotter te laten verlopen. Praktisch gezien zou het moeilijk geweest zijn om de verschillende Duitsers die in het Jeu de Paume werkten, apart voor te stellen. Het was eenvoudiger om ze samen te voegen tot één persoon.

Historische realiteit

Zoals wel te verwachten valt, werden de Duitsers tijdens WOII al snel door de bezette volkeren als vijand nummer 1 afgeschilderd. Ook andere grootmachten, die het hele conflict van op een afstand volgden, waren dezelfde mening toegedaan. Er was immers geen twijfel mogelijk: Hitler had Duitsland gecorumpeerd en alle Duitsers naar zijn hand gezet. Toch moet dit alles wat worden genuanceerd. Zoals ook in het boek naar voren komt, was er ook binnen Duitsland heel wat verdeeldheid. Naast de eigenlijke nazi-officieren en hun aanhangers, kende Duitsland natuurlijk ook nog burgers die zich minder vijandig gingen opstellen. Zij gingen zich neutraler gaan opstellen dan Hitlers aanhang.

Conclusie

Vergelijk de manier waarop Duitsers worden voorgesteld in de film met de historische realiteit in deze periode. Vergelijk ook de manier waarop de Duitsers worden voorgesteld met de manier waarop de Russen worden voorgesteld. Wat zijn gelijkenissen en verschillen? Waarom zouden de Duitsers op deze manier worden voorgesteld?

De Duitsers worden op een vrij diverse manier voorgesteld, zowel personen die aan de slechte kant zitten als personen die aan de goede kant staan. Bovendien worden ook eerder neutrale personen weergegeven. Dit is in feite gedeeltelijk in tegenspraak met de historische realiteit van die periode, meteen na WOII was de algemene mening eerder tegen Duitsland gekeerd.

De Duitsers worden veel meer divers weergegeven dan de Russen. De Russen in de film zijn eendimensionaal slecht. De manier waarop de Duitsers worden voorgesteld kan samenhangen met het feit dat de VS betere banden heeft met Duitsland dan met Rusland. Daarnaast is het ook interessant om te weten dat het maken van de film voor een deel gesponsord is door Duitse filmmaatschappijen.

4. Britten

De film

Bekijk het volgende fragment: 41:30-48:35.

Dit is één van de zeldzame momenten in de film wanneer Britse personen naar voor komen. In het fragment gaat één van de Monuments Men (een Brit) naar de legeroverste in de buurt van Brugge. De man wil de Madonna van Michelangelo die in Brugge staat beschermen, met name omdat hij deze als kind bezocht heeft.

Beschrijf hoe in de film wordt omgegaan met de sterfscène van één van de Monuments Men. Richt je hiervoor specifiek op de shots, kleuren, muziek, beelden,... (filmisch niveau)

De sterfscène wordt heel dramatisch gebracht. De kleuren zijn vooral donkere, gouden tinten, mede door de kaarsen in de kerk en omdat het nacht is. Dit zorgt voor een warme gloed, wat de dramatiek van de situatie verhoogt. De muziek ondersteunt eveneens de spanning en de negatieve ontlading door de dood van Jeffries. Opvallend is de manier waarop zijn dood zelf wordt voorgesteld. De Duitse officier schiet hem neer, maar dit is niet zichtbaar voor de kijker omdat hij zich achter een pilaar bevindt. Pas nadat de Duitse officier is weggewandeld, draait de camera naar Jeffries zelf en ziet de kijker dat hij aan het sterven is. De voice-over van de brief van Jeffries maakt het moment nog emotioneler.

Na de dood van Jeffries, maken de Monuments Men het hun missie om de Madonna terug te vinden. Beschrijf de relevantie van de Britten (Jeffries zelf en de legerofficier) voor het plot. (narratief niveau)

Aan de ene kant is het door de dood van Jeffries dat de Monuments Men dichter bij elkaar komen en gedurende de rest van de film blijft het terugvinden van de Madonna één van hun meest centrale doelstellingen. Aan de andere kant waren de Monuments men al op zoek naar de kunst die de Duitsers gestolen hadden. De dood van Jeffries mag dan wel gezorgd hebben voor een extra motivering in de film, zonder de dood zou er verder niet veel veranderd zijn aan het plot. De legerofficier is eigenlijk indirect de reden geweest dat Jeffries is gestorven, maar heeft geen verdere relevantie.

Hoe komen de Britten over in dit fragment? Maak hierbij een vergelijking met hoe de Amerikanen overkomen. (symbolisch niveau)

Jeffries komt naar voor als een enorm gemotiveerde, oprechte man, die zelfs bereid is zijn leven te geven voor de kunst om deze te beschermen. In zijn brief komt wel naar voor dat hij dingen verkeerd gedaan heeft en zijn daden lijken dan ook voor een deel op boetedoening. Hierbij kan naar voor gebracht hebben dat hij gestorven is in een kerk en dat zijn dood dus als de ultieme boetedoening beschouwd kan worden, omdat hij gestorven is voor de Madonna.

De Amerikanen komen als meer capabel over, omdat zij in de eerste plaats niet sterven tijdens de film en vooral omdat zij erin slagen de kunst te redden en terug te brengen, terwijl Jeffries daar niet in geslaagd is. De Britse legerofficier komt ook als enigszins koud over, ook omdat hij onrechtstreeks de reden is dat Jeffries gestorven is. Achteraf geeft hij wel duidelijk zijn respect aan voor wat Jeffries gedaan heeft. Uiteindelijk lijken de Britten helemaal niet

veel invloed gehad te hebben in het hele verhaal van de Monuments Men. Jeffries heeft de roef van de Madonna niet kunnen tegenhouden en voor de rest van de film komen er geen Britten meer voor. Dit in tegenstelling tot de Amerikanen die wel de kunst redden en die zelfs de Madonna terugbrengen.

Het boek

Lees de korte fragmenten hieronder uit het boek en los de vragen daarbij op.

“De deken staakte zijn verhaal en nam een slok van zijn thee. Zijn hand beefde nog, lichtjes maar zichtbaar. ‘Men denkt dat ze Brugge over zee heeft verlaten,’ besloot hij bedroefd, ‘al kan het ook met een vliegtuig zijn. Hoe dan ook, hier is ze niet meer.’ Tegenover hem zette kunstbrigadist Ronald Balfour, George Stouts kamergenoot in Shrivensham, zijn leesbril wat recht en noteerde de informatie in zijn logboek. (...) Het was nu 16 september, acht dagen sinds de diefstal en maar enkele dagen nadat de Britten zegevierend de stad waren binnengekomen. Balfour sloot zijn notitieboek. Hij was er zo dichtbij geweest. De *Brugse Madonna* was hun door de vingers geglipt, door zijn vingers, ergens tussen Brugge en de open zee.” (p. 128-129).

Ronald Balfour was een Britse Monuments Men, zijn ‘alter ego’ in de film is Donald Jeffries.

Vergelijk de beschrijving over de diefstal van de Madonna met het fragment uit de film. Wat zijn de belangrijkste verschillen? Waarom zou de versie van het boek zo sterk aangepast zijn in de film?

In de realiteit was de Madonna al gestolen voor Balfour (Jeffries) zelfs maar aankwam in Brugge. Balfour is verder ook helemaal niet gestorven bij het beschermen van de Madonna.

De aanpassingen maken het verhaal spannender. De kijker vraagt zich af of Jeffries de Madonna zal kunnen redden. De dramatiek van de dood van Jeffries zorgt ook voor meer emotie in de film en zorgt ervoor dat de kijker meer kan meeleven met de Monuments Men en dat de kijker supportert voor de Monuments Men, in de hoop dat zij de Madonna zullen kunnen terugbrengen.

“De subcommissie MFAA was eind 1943 formeel in het leven geroepen als een officiële gezamenlijke operatie van de Verenigde Staten en Groot-Brittannië, geleid door de afdeling Burgerlijke Zaken van *Allied Military Government for Occupied Territories* (AMGOT; Geallieerd Militair Bestuur voor Bezette Gebieden) en onder directe verantwoordelijkheid van de afdeling M-5 van het Britse ministerie van Oorlog.” (p. 77).

Wat zegt dit fragment over de invloed van de Britten in het hele verhaal van de Monuments Men? Komt dit overeen met de film of niet? Waarom zou dit zo zijn?

De uiteindelijke oprichting van de Monuments Men oftewel de MFAA, was evenzeer de verantwoordelijkheid van de Britten als van de Amerikanen. De Britten waren zelfs de uiteindelijke verantwoordelijken voor de hele groep. De invloed van de Britten in het hele verhaal wordt dus sterk ondergewaardeerd in de film, dit ten voordele van de Amerikanen die in de film bijna als enigen de verantwoordelijkheid en de eer krijgen van het redden van de kunst.

Historische realiteit

Wanneer WOII uitbrak, richtte Europa in eerste instantie al haar hoop op Groot-Brittanië. Deze grootmacht had zich immers doorheen de geschiedenis al meer dan eens bewezen. Toch kreeg Groot-Brittanië het tijdens de oorlog hard te verduren, en waren het vooral de Amerikanen die uiteindelijk de doorslaggevende rol hebben gespeeld. Toch mag de rol van Groot-Brittanië binnen de gealliëerden zeker niet worden onderschat.

Conclusie

Hoe worden de Britten voorgesteld in de film? Komt dit overeen met de historische realiteit? Waarom zou bij het maken van de film ervoor gekozen zijn om de Britten op deze manier voor te stellen?

De invloed van de Britten wordt in de hele film sterk geminimaliseerd, dit terwijl zij eigenlijk een heel grote invloed gehad hebben op het hele verhaal van de Monuments Men. Daarnaast wordt de rol van de Britten zelfs in het verhaal van de Tweede Wereldoorlog sterk onderschat in de film. Zij komen bijna niet aan bod, terwijl zij toch een belangrijke rol gespeeld hebben.

Door de invloed van de Britten te minimaliseren, komen de Amerikanen naar voor als de enige hoofdrolspelers in het verhaal van de Monuments Men. Het minimaliseren van de rol van de Britten zorgt dus voor een overwaardering van de rol van de Amerikanen, wat één van de redenen kan geweest zijn om dit te doen.

5. Fransen

De film

Bekijk de volgende fragmenten: 19:25-20:02, 29:40-34:08 en 01:03:44-01:08:10

In het eerste fragment is James Granger net naar Frankrijk gestuurd, met als doel Parijs bereiken om daar vast te stellen welke kunst gestolen is en hoe deze teruggebracht kan worden. In Frankrijk wordt Granger opgevangen door mannen van het Franse verzet.

In het tweede fragment gaat Granger Claire Simone bezoeken die in de gevangenis zit op verdenking van collaboratie. Granger weet dat Simone informatie heeft over de Franse kunst en wil deze achterhalen.

In het derde fragment is Jean-Claude Clermont (de Franse Monuments Men) onderweg naar het front met Garfield. Ze verdwalen en landen per ongeluk midden in de frontlinie.

Hoe worden de Fransen op praktische wijze voorgesteld? Beschrijf dit vooral aan de hand van het eerste fragment. Let daarbij zeker op kledij, taal, shots, kleur en muziek. (filmisch niveau)

De eerste interactie van Fransen met Amerikanen, meer bepaald met Granger, brengt een heel stereotiep beeld van de Fransen naar voor. Hun kledij is ouderwets en typisch Frans. Ze reageren ook heel duidelijk afwijzend op de poging van Granger om Frans te spreken. In het begin worden de meeste shots met Fransen getoond in de natuur.

Wat dragen de Franse personages bij tot het plot? Let daarbij vooral op de rol van Claire Simone en Jean-Claude Clermont. Vergelijk hun belang met het belang van de Amerikanen. (narratief niveau)

Claire heeft een centrale rol in de film, omdat zij de informatie bezit. Haar rol lijkt dus heel groot, maar is in de praktijk echter niet zo centraal. Haar informatie is namelijk waardeloos zonder de Amerikanen die praktisch de informatie kunnen gebruiken om de kunst te gaan redden en terug te brengen naar de Fransen. Daarnaast is Claire ook enorm terughoudend om haar informatie te delen met Granger, wat haar in een minder positief licht plaatst.

Jean-Claude heeft een eerder secundaire rol in de film. Hij gaat rond ongeveer één uur dood, wat nog een groot deel van de film zonder hem laat. In de tijd dat hij meespeelt, heeft hij eigenlijk niets echt verwezenlijkt. Hij draagt dus eigenlijk niets bij tot het plot.

In het derde fragment sterft Jean-Claude Clermont, wat betekent dat de Monuments Men nu enkel nog uit een groep Amerikanen bestaan. Er is nog bijna een uur film te gaan, waarbij de volledige groep nu uit Amerikanen bestaat. *Wat zegt dit over de manier waarop de Amerikanen worden afgezet tegen de Fransen en bij uitbreiding tegen alle andere nationaliteiten? (narratief en symbolisch niveau)*

Opnieuw wordt het belang van de Amerikanen benadrukt. Het zijn zij die de praktische uitvoering van het doel van de Monuments Men op zich nemen. Zij zijn het uiteindelijk die de kunst effectief redden. Merk daarbij zeker op dat het echte redden van kunst komt na de dood van de Brit en de Fransman in het team. Het zijn dus effectief de Amerikanen die alle werk doen in de film.

Hoe wordt in deze film omgegaan met de typische uitspraak dat 'Europa zonder de Amerikanen Duits zou spreken.'? (symbolisch niveau)

Er wordt door de Franse Claire vrij agressief op gereageerd, waarbij ze duidelijk aangeeft dat ze altijd Frans zal spreken, zelfs als er een Duitse overheersing gekomen zou zijn.

Het boek

Lees de volgende fragmenten uit het boek en los de vragen daarbij op.

“Rorimer had zich in 1943 als vrijwilliger voor het leger gemeld. (...) Ingedeeld in Shrivenham voor training in Burgerlijke Zaken, wist de vastberaden Rorimer zich al spoedig te laten indelen bij de Kunstbrigade. (...) Met zijn achtergrond in de Franse kunst en kennis van de taal verwachtte Rorimer te gaan werken aan de voorbereidingen voor de invasie van zijn ‘favoriete Europese land’. (...) Zijn eerste taak was om de toestand van de monumenten direct na de slag vast te leggen; zijn tweede was om leiding te geven aan het eventueel nodige herstelwerk.” (p. 101-102, 104).

“‘Ik wil je voorstellen aan mademoiselle Rose Valland.’ (...) ‘James Rorimer, van het Metropolitan,’ zei Rorimer, terwijl hij zijn hand uitstak. ‘En van het Amerikaanse leger.’ ‘Ik weet wie u bent, monsieur Rorimer,’ zei Valland. ‘Het verheugt me in de gelegenheid te zijn u te kunnen bedanken voor de speciale aandacht die u gaf aan het Jeu de Paume. Het is ongebruikelijk dat een Amerikaan gevoelig is voor wat de Fransen bezighoudt.’” (p. 165).

“Jaujard glimlachte. ‘Ik zei je al dat ze een held was, maar je begreep het niet. Niemand begrijpt het. Rose Valland is niet jong of bijzonder aantrekkelijk, maar beide eigenschappen kwamen in haar taken goed van pas. Ze is van middelbare leeftijd. Eenvoudig in haar optreden. Om al snel weer te vergeten.’ (...) ‘Je bent nu drie maanden in Parijs en in die korte tijd heb je gezien wat er aan de hand is...het gebrek aan vertrouwen, de moeilijkheden om weer een regering op te starten, de bureaucratische vertragingen waarmee we te kampen hebben. Het is niet verbazend dat na vier jaar met de nazi's in het Jeu de Paume te hebben doorgebracht Rose onwillig is om al haar aantekeningen en informatie over te dragen.’” (p. 192).

James Rorimer was een Amerikaan en conservator in de middeleeuwse collecties van het Met in New York. Zijn ‘alter ego’ in de film is James Granger. Rose Valland was een Franse vrouw die tijdens de overheersing van de Nazi's in Parijs in de musea bleef werken. Haar ‘alter ego’ in de film is Claire Simone. Jacques Jaujard was één van de spilfiguren in het museummilieu in Parijs tijdens WOII. Zijn ‘alter ego’ in de film is René.

Vergelijk de situatie rond Claire/Rose en Granger/Rorimer in Parijs in de film met de realiteit. Waar liggen de gelijkenissen en verschillen? Waarom zouden er bepaalde aanpassingen gemaakt zijn in de film?

Gelijkenissen: Rose/Claire heeft veel informatie omdat zij tijdens de bezetting in het Jeu de Paume is blijven werken. Rose/Claire wil haar informatie niet zomaar overhandigen en is terughoudend. Rorimer/Granger krijgt haar uiteindelijk wel zover.

Verschillen: Rorimer sprak in werkelijkheid perfect Frans, terwijl het Frans van Granger gebrekkig is. Claire is een jongere en meer aantrekkelijke vrouw dan Rose in werkelijkheid

was. Rose heeft ook nooit pogingen ondernomen om Rorimer te verleiden. Rose heeft niet in de gevangenis gezeten voor collaboratie, door de tussenkomst van Jaujard. Het was dus in de realiteit niet Rorimer die haar uit de gevangenis hielp.

Het gebrekkige Frans van Granger zorgt voor enkele komische momenten in de film. De jongere leeftijd van Claire en het flirten met Granger, zorgt voor meer spanning in de film (zal hij al dan niet toegeven?).

Jean-Claude Clermont was een verzinsel voor de film, niet tegenstaande het feit dat er wel verschillende Franse Monuments Men geweest zijn. *Waarom zouden de filmmakers beslist hebben om een Franse Monuments Man te verzinnen en deze vervolgens te laten sterven?*

Zij wilden niet één van de bestaande Franse Monuments Men nemen, omdat de manier waarop Jean-Claude sterft heel typerend, onrealistisch en niet echt flatterend is. Daarnaast zou het moeilijk zijn om één van de Franse Monuments Men in de groep opgenomen te laten worden, omdat dit weinig realistisch is, historisch gezien. Door gewoon een nieuw personage te verzinnen, kunnen de filmmakers doen wat ze willen, zonder protest over het historische onrealistisch voorstellen van een eventueel bestaand personage.

Historische realiteit

De perceptie van de Fransen was tijdens WOII tweeërlei. Aan de ene kant had je natuurlijk de "goede" Fransen, zij die meevochten met de geallieerden tegen de Duitse bezetter en zich van het Duitse juk probeerden te ontdoen, maar aan de andere kant hadden zich tijdens de oorlog ook heel wat Fransen aan de kant van Hitler en zijn kompanen geschaard. Zij installeerden in een groot deel van Frankrijk een collaborerend regime, het Vichy-regime. Deze tweedeling komt ook in de film en in het boek zeker naar voren.

Conclusie

Wat is de rol van de Fransen in het verhaal van de Monuments Men in de film en in de realiteit? Hoe worden de Fransen voorgesteld in de film en vergelijk dit met de historische realiteit?

De rol van de Fransen in de film en in de realiteit (zoals beschreven in het boek), komt vrij goed overeen. De Fransen worden aan de ene kant voorgesteld als vrij stereotiep, zoals de Fransen waarmee Granger eerst in contact komt bij zijn aankomst in Frankrijk, maar aan de andere kant is er het personage van Claire dat wel dieper wordt uitgewerkt. De historische realiteit wordt hier echter wel aangepast om de film spannender en aantrekkelijker te maken.

Algemene conclusie

Beantwoord voor de algemene conclusie de volgende vragen. Maak daarbij gebruik van de informatie uit de volledige opdracht.

1. *Vat kort samen hoe de verschillende nationaliteiten worden voorgesteld in de film.*
2. *Vergelijk deze voorstelling met de historische realiteit. Komt de film overeen met de historische realiteit of niet?*
3. *Waarom zou de film op verschillende punten afwijken van de historische realiteit?*
4. *Zou de manier waarop de verschillende nationaliteiten worden voorgesteld een bewuste keuze zijn van de filmmakers? Waarom wel of niet?*

1. Amerikanen: heel goed + de hoofdreden waarom alles geslaagd is en waarom de Monuments Men in de eerste plaats bestaan.
Russen: slecht + eendimensionale voorstelling
Duitsers: goed en slecht, gediversifieerde voorstelling
Britten: goed, maar weinig productief in de film.
Fransen: goed, maar niet onverdeeld positief: de terughoudendheid van Claire + haar verleidingspoging
2. Amerikanen: worden te positief voorgesteld en hun belang wordt overschat.
Russen: worden te eendimensionaal voorgesteld. Hun belang in de overwinning voor de geallieerden in WOII wordt sterk onderschat.
Duitsers: worden sterk divers voorgesteld en op deze manier wordt de realiteit wel vrij goed weerspiegeld, dit staat echter in sterk contrast met hoe negatief de Russen worden weergegeven.
Britten: hun invloed wordt enorm sterk ondergewaardeerd in de film, wat in sterke tegenstelling staat tot de historische realiteit.
Fransen: de Fransen komen niet zo duidelijk naar voor in de film, er is enkel de stereotype voorstellingen en dan het personage van Claire dat wel uitgewerkt is. Dit geeft een vertekend beeld van de invloed van de Fransen.
3. Eén van de hoofdredenen waarom wordt afgeweken van de historische realiteit is om de film duidelijker en vooral spannender te maken. Op verschillende punten wordt de realiteit aangepast om voor een spannender verhaal te zorgen. Daarnaast is het eigenlijke verhaal van de Monuments Men, wanneer dit volledig realistisch wordt verteld, uiterst ingewikkeld en te saai voor het grote publiek.
4. Ten dele wel. De filmmakers hebben op verschillende plaatsen duidelijk de historische realiteit aangepast. Dit betekent dat zij wel bewuste keuzes moeten gemaakt hebben. Als zij zo dicht mogelijk bij de historische realiteit gebleven waren, dan waren het geen bewuste keuzes geweest om de ene nationaliteit meer of beter voor te stellen dan de andere. Doordat zij echter zijn afgeweken van de realiteit moet tot de conclusie gekomen worden dat zij dit ten dele bewust gedaan hebben.